

RENEŠANČNÁ FILOZOFIA

MICHAEL DE MONTAIGNE (skepticizmus)

- 1533 - 1592
- Francúzsky renesančný mysliteľ
- Významné diela : ESEJE, CESTOVNÝ DENNÍK

NICCOLÓ MACHIAVELLI (konzervatívec, realista)

- 1469 – 1527
- Taliansky štátnik, historik a teoretik politiky
- Významné dielo : VLADÁR

MIKULÁŠ KUSÁNSKÝ (dialektik, negatívna teológia)

- 1401 – 1464
- Nemecký cirkevný hodnostár a diplomat, teológ
- Významné diela :

GIORDANO BRUNO (panteizmus)

- 1548 – 1600
- Taliansky renesančný filozof a dominikán
- Významné diela : O PRÍČINE, PRINCÍPE A JEDNOM; O NEKONEČNE, VESMÍRE A SVETEOCH

GALILEO GALILEI (matematizmus, heliocentrizmus)

- 1564 – 1642
- Taliansky filozof, fyzik, astronóm a matematik
- Významné dielo : DIALÓG O DVOCH HLAVNÝCH SYSTÉMOCH SVETA

MARTIN LUTHER (protestantizmus, individualizmus)

- 1483 – 1546
- Nemecký teológ, kazateľ, reformátor
- Významné diela : 95 TÉZ

RACIONALIZMUS

RENÉ DESCARTES (deduktívne poznanie, vrodené idey)

- 1596 – 1650
- Francúzsky filozof a matematik
- Významné diela : ROZPRAVA O METÓDE, MEDITÁCIE O PRVEJ FILOZOFII

BRAUCH SPINOZA (racionálna intuícia, psychofyzický paralelizmus)

- 1632 – 1677
- Holandský filozof
- Významné diela : ETIKA

GOTTFRIED LEIBNIZ (pravdy rozumu a pravdy faktu, monády)

- 1646 – 1716
- Nemecký filozof, matematik a vynálezca
- Významné dielo : MONÁDOLÓGIA

EMPIRIZMUS

FRANCIS BACON (induktívne poznanie, idoly)

- 1561 – 1626
- Anglický filozof a štátnik
- Významné diela : ESEJE, NOVUM ORGANON (Nový nástroj)

THOMAS HOBBS (mechanický materializmus, spoločenská zmluva)

- 1588 – 1679
- Anglický filozof, mechanistický materialista
- Významné diela : O ĽUDSKEJ PRIRODZENOSTI , LEVIATHAN

JOHN LOCKE (senzualizmus, deizmus)

- 1632 – 1704
- Anglický filozof, lekár a právnik
- Najvýznamnejšie dielo : ESEJ O ĽUDSKOM ROZUME

DAVID HUME (agnosticizmus, senzualizmus)

- 1711 – 1776
- Škótsky filozof a historik
- Najvýznamnejšie dielo : SKÚMANIE ĽUDSKÉHO ROZUMU

OSVIETENSTVO

FRANCOIS – MARIE VOLTAIRE (voľnomyšlienkar, empirik)

- 1694 – 1778
- Všestranný francúzsky vzdelanec a filozof
- Významné diela : FILOZOFICKÉ LISTY, FILOZOFICKÝ SLOVNÍK

JEAN – JACQUES ROUSSEAU (senzualizmus, spoločenská zmluva)

- 1712 – 1778
- Francúzsky filozof a spisovateľ
- Významné diela : EMIL ALEBO O VÝCHOVE, O PŮVODE NEROVNOSTÍ MEDZI ĽUĎMI

NEMECKÁ KLASICKÁ FILOZOFIA

JOHANN FICHTE (subjektívny idealizmus)

- 1762 – 1814
- Nemecký filozof
- Významné diela : VEDOSLOVIE

GEORG HEGEL (absolútny idealizmus, panlogizmus)

- 1770 – 1831
- Nemecký filozof
- Významné diela : DEJINY FILOZOFIE , FENOMENOLÓGIA DUCHA

IMMANUEL KANT (transcendentálny idealizmus, agnosticizmus)

- 1724 – 1804
- Nemecký filozof
- Významné diela : KRITIKA ČISTÉHO ROZUMU, KRITIKA PRAKTICKÉHO ROZUMU

MARXISTICKÁ FILOZOFIA

KARL MARX (materializmus, scientizmus, komunizmus)

- 1818 – 1883
- Nemecký filozof, ekonóm, historik a novinár
- Významné diela : KRITIKA POLITICKEJ EKONÓMIE, KAPITÁL

POZITIVIZMUS

AUGUSTE COMTE (scientizmus)

- 1798 – 1857
- Francúzsky filozof
- Významné diela : SYSTÉM POZITÍVNEJ FILOZOFIE, KURZ POZITÍVNEJ FILOZOFIE

IRACIONALIZMUS

ARTHUR SCHOPENHAUER (voluntarizmus)

- 1788 – 1860
- Nemecký filozof
- Významné diela : SVET AKO VOĽA A PREDSTAVA

FRIEDRICH NIETZSCHE (nihilizmus, perspektivizmus)

- 1844 – 1900
- Nemecký filozof, psychológ a filológ
- Významné diela : ZRODENIE TRAGÉDIE Z DUCHA HUDBY, TAK VRAVEL ZARATHUSTRÁ

PRAGMATIZMUS

JOHN DEWEY (skepticizmus, demokracia)

- 1859 – 1952
- Americký filozof
- Významné diela : ETIKA, ĽUDSKÁ PRIRODZENOSŤ A ĽUDSKÉ SPRÁVANIE

FENOMENOLÓGIA

EDMUND HUSSERL (transcendentalizmus)

- 1859 – 1938
- Nemecký filozof
- Významné diela : LOGICKÉ SKÚMANIA, VŠEOBECNÝ ÚVOD DO FENOMENOLÓGIE

EXISTENCIALIZMUS

KARL JASPERS

- 1883 – 1969
- Nemecký filozof
- Významné diela : PSYCHOLÓGIA SVETONÁZOROV, FILOZOFIA

MARTIN HEIDEGGER

- 1889 – 1976
- Nemecký filozof a básnik
- Významné diela : BYTIE A ČAS, ČO JE METAFYZIKA ?

JEAN – PAUL SARTRE

- 1905 – 1980
- Francúzsky filozof a spisovateľ
- Významné diela : BYTIE A NIČOTA, NEVOĽNOSŤ

ŠTRUKTURALIZMUS, POSTŠTRUKTURALIZMUS

MICHEL FOUCAULT

- 1926 – 1984
- Francúzsky filozof a psychológ
- Významné diela : SLOVÁ A VECI, ARCHEOLÓGIA VEDENIA

INTUITIVIZMUS

HENRI BERGSON

- 1859 – 1941
- Francúzsky filozof

- Významné dielo : ČAS A SLOBODA

NOVOPOZITIVIZMUS

RUDOLF CARNAP (logický empirizmus, verifikácia)

- 1891 – 1970
- Nemecko americký filozof a logik
- Významné dielo : LOGICKÁ STAVBA TELA

KARL RAIMUND POPPER (kritický realizmus, falzifikácia)

- 1902 1994
- Filozof rakúskeho pôvodu , 1945 – žil v Londýne
- Významné diela : OTVORENÁ SPOLOČNOSŤ A JEJ NEPRIATELIA

LUDWIG WITGENSTEIN

- 1889 – 1951
- Rakúsky filozof
- Významné diela : LOGICKO – FILOZOFICKÝ TRAKTÁT , FILOZOFICKÉ SKÚMANIA

BERTRAND RUSSELL

- 1872 -1970
- Anglický filozof, matematik, logik a sociológ
- Významné diela : ĽUDSKÉ VEDENIE , PRINCIPIA MATHEMATICA

POSTMODERNIZMUS

JEAN – FRANCOIS LYOTARD

- 1924 – 1998
- Francúzsky filozof a literárny teoretik
- Významné dielo : POSTMODERNA DEŤOM